

Stanowisko Zarządu Związku Miast Polskich w sprawie
**projektu ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich
w perspektywie finansowej 2021-2027**

Zarząd Związku Miast Polskich zgłasza następujące uwagi do projektu ustawy wdrażającej instrumenty finansowe polityki spójności i KPO:

1. W zakresie realizacji zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) w miejskich obszarach funkcjonalnych oraz innych instrumentów terytorialnych (IIT):
 - a) w art. 34 po ust. 2 dodać ust. 2a w brzmieniu:
„2a. ZIT mogą być realizowane w miejskich obszarach funkcjonalnych wyznaczonych w wyniku zawarcia porozumienia terytorialnego, o którym mowa w art. 14rb ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.”;
 - b) w art. 34 w ust. 8 i 9 po słowach: „o których mowa w ust. 2” dodać słowa: „i 2a”;
 - c) w art. 36 nadać pierwszej części ust. 4 brzmienie: „4. Warunkiem realizacji IIT jest opracowanie przez gminy lub powiaty lub ich partnerstwa, ustanowione jako porozumienie terytorialne, o którym mowa w art. 14rb ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, utworzone w jednej z form współpracy jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 64, art. 74 i art. 84 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,”;
2. W art. 5 ust. 4 oraz w art. 17 ust. 2 słowa: „14 dni” zastąpić słowami: „30 dni”.
3. W zakresie **Krajowego Planu Odbudowy (nowy rozdział „2aa. Plan rozwojowy” w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju)**:
 - a) w art. 14la w ust. 1 po słowach: „minister kierujący działem administracji rządowej” dodać słowa: „albo zarząd województwa lub związek ZIT”;
 - b) w art. 14lb ust. 1 po słowach: „i gospodarczymi” kropkę zastąpić przecinkiem i dodać słowa: „zgodnie z zasadami określonymi w art. 8 rozporządzenia ogólnego.”;
 - c) w art. 14lc:
 - w ust. 3 po słowach: „w ust. 4” dodać słowa: „i 4a”;
 - po ust. 4 dodać ust 4a w brzmieniu: „4a. Właściwy zarząd województwa lub związek ZIT, pełniący funkcję instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji w zakresie, w jakim pomoc, o której mowa w ust. 1, ma być udzielana w ramach inwestycji, może określić, w drodze uchwały, szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania tej pomocy, a także podmioty jej udzielające, uwzględniając konieczność zapewnienia zgodności tej pomocy ze strategią rozwoju województwa lub związku ZIT, efektywnego i skutecznego jej wykorzystania oraz przejrzystości jej udzielania, w przypadku gdy odrębne przepisy nie określają przeznaczenia, warunków lub trybu udzielania tej pomocy.”;
 - w ust. 5 po słowach: „w ust. 4” dodać słowa: „i 4a”;
 - d) w przepisach dotyczących **Komitetu Monitorującego** (art. 14lk):
 - w ust. 9 słowa: „14 dni” zastąpić słowami: „30 dni”;
 - w ust. 12 po pkt 1) dodać punkt 1a), 1b) i 1c) w brzmieniu: „1a) zatwierdzenie kryteriów wyboru projektów w ramach realizacji planu rozwojowego i poszczególnych reform i inwestycji, o których mowa w art. 14lza, 1b) monitorowanie procesów wyboru przedsięwzięć, o których mowa w art. 14lzc, 1c) zatwierdzenie kryteriów udzielania pomocy bezzwrotnej, o której mowa w art. 14 ll,”;
 - po ust. 14 dodaje się ust. 14a w brzmieniu: „14a. Komitet może, na wniosek instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji albo reformy, a także na wniosek jednej ze stron, o których mowa w ust. 5, powołać zespół roboczy (podkomitet) do spraw określonych w ust. 12 w zakresie danej reformy.”
 - e) w art. 14 ll:
 - skreślić ust. 4;
 - w ust. 6 słowa: „wykaz inwestycji” zastąpić słowami: „wykaz rodzajów inwestycji”;
 - f) w art. 14 lz, w punkcie 2 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje słowa: „w szczególności w rozdziałach 14-16.”

UZASADNIENIE

Zarząd Związku wyraża żal, że projekt nowego rozdziału w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, konstytuującego sposób opracowania i zasady realizacji programu rozwoju, jakim jest KPO, powstał dopiero po opracowaniu projektu Krajowego Planu Odbudowy. Jego brak w stosownym czasie spowodował niepotrzebne perturbacje podczas jego tworzenia i opiniowania. Podkreślamy, że rozdział ten **nie zawiera** wystarczających regulacji dotyczących tworzenia programów rozwoju w przyszłości.

Nader lakoniczny ust.1 w art. 14lb **wymaga uszczegółowienia** w sposób, który określi **zasady współpracy z właściwymi ministrami, zarządami województw oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi**. W tym celu wystarczy przywołać zasady określone w art. 8 rozporządzenia ogólnego, przywoływanego w projekcie ustawy kilkakrotnie.

Proponujemy także, by **uszczegółwić** lakoniczny zapis zawarty w art. 14lz (**wybór projektów**), poprzez odniesienie do zapisów zawartych w rozdziałach 14-16 projektu, które **szczegółowo opisują zasady wyboru projektów**.

Zarząd proponuje również zmiany w przepisach dotyczących **Komitetu Monitorującego** program rozwoju (w tym KPO), w sposób uwzględniający zgłaszane wcześniej postulaty dotyczące jego uprawnień, zwłaszcza w zakresie **zatwierdzenia kryteriów wyboru przedsięwzięć** oraz **monitorowania ich przestrzegania**. Dodatkowo proponujemy ustalić kryteria przydzielania pomocy bezzwrotnej, o której mowa w art. 14ll.

Sądzimy także, iż zaproponowany termin **14 dni** na zgłoszenie przedstawicieli do składu komitetu monitorującego dla organizacji zdecentralizowanych, które przestrzegają statutowych procedur wyłaniania swoich reprezentantów, jest zbyt krótki – proponujemy **30 dni**.

Podobna uwaga dotyczy **terminów określonych w art. 5 ust. 4** (opiniowanie projektów wytycznych) **oraz w art. 17 ust. 2** (zgłoszenia do innych komitetów monitorujących).

Postulujemy także, by szczególne instrumenty terytorialne (ZIT, IIT) wykorzystywały wprowadzoną w ubiegłorocznej nowelizacji ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju formułę **porozumienia terytorialnego**, która jest szczególnie dedykowana do wsparcia kierowanego do obszarów funkcjonalnych, w tym zwłaszcza miejskich (art. 10a ustawy).

Zgłaszamy wątpliwość, czy w art. 34 ust. 6 warunki realizacji ZIT, określone w pkt 2 i 3, nie są **nadmiarowe** (opracowanie i uchwalenie strategii terytorialnej, a dla miast wojewódzkich również strategii ponadlokalnej). Przepisy ust. 8 i 9 stwarzają wszakże w tym zakresie pewną elastyczność (warunkową fakultatywność).

Proponujemy także, by – zgodnie z wcześniejszymi deklaracjami – **uwzględnić samorząd województwa oraz miejskie obszary funkcjonalne, realizujące ZIT**, jako potencjalne **instytucje odpowiedzialne za realizację inwestycji**, zwłaszcza w dziedzinach wskazanych podczas debaty nad projektem KPO (m.in. w trakcie wysłuchań publicznych i późniejszych rozmów). Wymaga to zmian w art. 14la i 14lc.

Kraków, 24 września 2021 r.

Za Zarząd
(-) Zygmunt Frankiewicz
PREZES ZWIĄZKU